

NAS GLAS

Glasiilo Zveze državnih
nameščencev za Slovenijo

v Ljubljani.

Cena posamezne št. 1.50 Din.

„NAS GLAS“ izide vsakega desetega,
dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina . . . Din 40.—

Polletna naročnina 20.—

Cetrletna naročnina 10.—

Za inozemstvo je dodati poštino.

===== Oglasi po ceniku. =====

Uredništvo: Anton Adamič, Ljubljana, Bohoričeva ulica št. 12. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadostno frankirane. Rokopise je adresirati le na urednika.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/1. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad. — Pošt. ček. rač. št. 11.467.

Dr. L. K.:

Depolitizacija državnega uslužbenstva.

»Naš Glas« je v svoji številki z dne 20. aprila 1927 pod naslovom »Dve važni nalogi Zveze« objavil članek, ki ga ne smemo prezreti. Izvajanja gospoda pisca tega članka podpišem z obema rokama in le želeli bi bilo, da najde prav mnogo razumevanja v vrstah državnega uslužbenstva. Z odkrito besedo nam dokazuje pisec navedenega članka, da je edini naš spas v nas samih, v vsestranski široko zasnovani in enotni stanovski organizaciji.

Čisto prav trdi gospod člankar, da »nas proti mahinacijam reakcionarnih vlad tudi depolitizacija ne bo zaščitila«. Depolitizacija, ki bi šla za tem, da se odreče državnemu uslužbenstvu volilna pravica ali ki bi propagirala med državnim uslužbenstvom volilno abstinenco, bi ne prinesla nikomur koristi, marveč bi državne uslužbenke degradirala v državljane druge vrste, posebno ker nimamo nikake garancije za to, da bi kaka druga avtoriteta v zadostni meri zastopala naše interese. Nasprotno — odrekli bi se s tem edinemu sredstvu, ki se ga lahko še uspešno poslužujemo.

Če posmatramo mizerni položaj državnega uslužbenstva globlje, si moramo priznati, da smo v znatni meri državni uslužbenci so krivi nevezdržnega svojega stanja. Pred vsem si moramo po 8 letih obstoja naše države in po tolikih bridkih izkušnjah vendar enkrat biti na jasnem, da živimo v parlamentarni državi. To je dejstvo, s katerim moramo računati in ga pravilno pojmovati. Posledica tega dejstva je, da je treba računati tudi s političnimi strankami kot sredstvi za doseg političnih uspehov v državi in dokler bodo obstojale demokratično urejene parlamentarne države, bodo obstojale tudi politične stranke. Kajti vsako skupinsko stremenje socialne zajednice v državi, ki zasleduje socialne in gospodarske smotre, se skuša uveljaviti — vsaj latentno — tudi politično in v zadnji instanci konča v politični strugi — v stranki; in končno strankarska organizacija ostane še zmeraj pogoj parlamentarne organizacije. Zato bi pa boj, naperjen proti političnim strankam kot nositeljicam skupinskih stremenj in smotrov, bil nezmiseln in brez vsakega praktičnega uspeha. Naš boj mora torej biti usmerjen edinole proti izrodnom strankarstvu in osebnemu koristolovstvu strankarskih voditeljev. Zbog tega pa ostane v parlamentarni državi kot je naša za doseg kateregakoli uspeha v državi zmeraj še edino pravilni forum — parlament; edino sredstvo za doseg odločujoče in upoštevane moči v parlament pa — stranka. Toda ne stranka, ki zastopa interese, ki so nam nasprotni, ampak stranka, ki zastopa naše interese.

Druga nujna in logična posledica parlamentarnega strankarskega udejstvovanja je, da nobena stranka ne more načeloma zastopati interesov raznih socialnih zajednic, ki se medsebojno križajo ali si celo nasprotujejo. Z drugimi besedami: kmečki poslanec ne more zastopati interese industrije in trgovstva, trgovski in industrijski poslanec pa ne kmečkih, in če jih zastopa, gotovo ne dela tega iz načela, marveč prav pogostokrat le iz oportunitete ali celo iz demagogije in tega mu tudi nihče, ki spozna v parlamentu realizatorja močanske volje političnih strank, ne more in ne sme zameriti.

Če pogledamo danes v parlamente drugih držav, vidimo, da so se v nacionalnih državah pričele grupirati politične stranke načeloma le po gospodarskih ter socialnih vidikih in ne — da rabim slovenski izraz — po »naprednjaštvu« in »nazadnjaštvu«. Ni morda samo slučaj, da v današnji dobi priznane kapacitete na polju socijologije in državoslovja propagirajo sestavo parlamenta po novih idejah — po idejah stanovskega zastopstva; ni tudi slučaj, da se na primer v Nemški Avstriji pred našimi očmi oživetvarja gospodarska stranka — marveč po zakonu evolucije diktirana potreba, ki ima svoj vzrok v neskladnosti med današnjim, šablonsko na splošni volilni pravici slonečim parlamentarizmom in današnjo družbo, ki stremi za socialnim in gospodarskim — torej stanovskim parlamentarnim zastopstvom.

Tudi konstelacija našega parlamenta je taka, da ni pričakovati od nje dobre in stvarne rešitve raznih socialnih in gospodarskih problemov, kamor spada brezdvomno tudi problem rešitve našega vpašanja. Baš mi, državni uslužbenci kot znatna socialna zajednica v državi, ki ima vsled svoje številčne in inteligenčne sile vse predpogoje za to, da ob dobro izvedeni organizaciji pošlje v parlament lastno stanovsko zastopstvo, smo se tekom 8 let obstoja naše države docela morali uveriti, da se rekrutira naš parlament iz strank, ki ne kažejo nobenega resnega zanimanja za nas. Vzrok temu tiči med drugim nesporno tudi v tem, da skoraj nihče izmed političnih matadorjev, ki vedre in oblače v političnem obzoru naše kraljevine, ne računa z nami kot s političnim faktorjem in stanovsko zavedno ter za skupnimi smotri stremečo organizacijo. Ne smemo namreč prezreti, da vsak politik in vsaka politična stranka danes presoja našo vrednost zgolj po glasovih, na katere lahko pri volitvah računa. Ker smo pa sami med seboj needini in so naše organizacije nezadostne, nas tudi nihče izmed politikov resno ne vpoštevava. Vse naše moledovanje, vse naše grožnje in peticije nalete povsod in vedno na gluha ušesa in zaprta vrata.

Tega se tudi znatni del državnega uslužbenstva zaveda in odtod izvira ona topa resignacije v naših vrstah, ki nas ubija fizično

in duševno ter nam jemlje vsako borbenost. Desintereseмент med državnim uslužbenstvom se pa pojavlja tudi pri volitvah, ko se znatni del državnega uslužbenstva sploh abstinira od volitev; kdor pa vóli to ali ono stranko, navadno ne stori tega iz prepričanja ali v pričakovanju, da se bo voljena stranka zanj zavzela, ali — z ozirom na njeno strankarsko stremenje — sploh mogla zanj zavzeti, marveč zgolj iz nekih nedoločenih, meglenih nagibov, ali tradicionalnih simpatij. Posledica tega je, da naši interesi ne morejo imeti v parlamentu nikakega zastopstva in se vrši vse parlamentarno dogajanje v naši državi mimo in preko nas, da, večkrat celo proti nam.

Po vseh teh pravkar obrazloženih izvajanjih prihajamo nujno do zaključka, da je postala depolitizacija državnega uslužbenstva neodložljiva nujnost; toda ne taka depolitizacija, ki bi ostala na polovični poti in se zadovoljila samo s tem, da iztrga državno uslužbenstvo iz objema sedaj obstoječih strank, marveč taka, čije končni cilj je: **ustvarjanje politične samostojnosti**. Izvedba te naloge pa ima nujno za predpogoj vsestransko poglobitev stanovske zavesti in dobro ter disciplinirano organizacijo. **Stvar nas samih — tako vsacega posameznika kot že obstoječih strokovnih organizacij in naše Zveze pa je, da gremo vsi, pa prav vsi, pogumno na delo in izvedemo nalogo, ki jo nam naše sedanje stanje kategorično diktira.**

Sprejemanje kovanega drobiža.

V zadnjem času sta izšli dve odredbi, koliko kovanega drobiža morajo pošte pri enem vplačilu sprejeti od stranke in koliko ga smejo strankam izplačati. Prva odredba je izšla v okrožnicah naše direkcije pod št. 1607-IIa-26 (Okr. II.10-1926), druga pa v službenem glasilu ministrstva pod zapisom 22 (Vesnik 3 in 4-1926). Dasi govorita ti odredbi o isti stvari, se vendar v vseh točkah razlikujeta, in sicer je razlika med obema odredbama taka-le:

Pošte morajo sprejemati oziroma izplačevati kovani novci po

	po dir odredbi	po min. odredbi
5 par	do 5 Din	do 1 Din
10 par	do 10 Din	do 1 Din
25 par	do 25 Din	do 10 Din
50 par	do 100 Din	do 10 Din
100 par	do 200 Din	do 50 Din
200 par	do 500 Din	do 100 Din
500 par	do — Din	do 500 Din

Iz te tabele je razvidno, da si nista citirani odredbi nič v sorodu. Delikatno vprašanje pa nastane, po kateri odredbi naj se zdaj pošte ravnaajo, koga naj ubogajo, direkcijo ali ministrstvo? Ena plat je ta, da je ministrstvo višja oblast in da je poslovanje po ministrski naredbi za pošte (pa tudi za stranke) mnogo ugodnejše. Druga plat je pa ta, da ima samo direkcijska odredba **zakonito osnovo**, dočim je min. naredba nima. Kako in na kakšni osnovi je izdalo ministrstvo citirano

naredbo, ne vemo, najbrž na nikakršni, tako kakor člen 11, točka II pravilnika I. del.

Sprejemanje kovanega drobiža urejeta zakon od 30. dec. 1921 (Službene Novine 238-1922) in pravilnik od 24. novembra 1924 (Službene Novine 275-1924), ki ima moč zakona. Na osnovi teh zakonskih določil je izdala zadevno odredbo svojim uradom in časopisju finančna delegacija v Ljubljani, za njo pa v istem smislu naša direkcija. Potem, ko je izdalo ministrstvo v tem pogledu drugačno odredbo, je direkcija opozorila nadrejeno oblast, da min. naredba pogrša zakonske osnove in da jo naj zato prekliče. Direkcija doslej še nima rešitve, vendar se morajo ravnati pošte do končne odločitve po odredbi direkcije, torej po zakonu, kajti zakona ne more izpremeniti ministrstvo, nego samo narodna skupščina.

»Poštni Glasnik«.

Postopanje pri odmeri pokojnine.

Zagrebski »Obzor« piše:

»Dosta je brezdušno, da se činovniku, koji bude umirovljen, obustavi plaća, a da mu se istodobno ne stavi u tečaj mirovine i da ga se tako ostavi bez ikakvih sredstva za život i to ne možda za vrijeme od nekoliko dana ili tjedana već za vrijeme od mnogo mjeseci, često i za cijelu godinu dana. Koliko bijede proživljuje takav nesretnik sa svojom obitelji kroz to vrijeme!

Ali taj postupak nije samo nečovječan, on je skroz antisocijalan i što je najgore, on je očito skroz protuzakonit. Po članu naima 152. činovničkog zakona: »Količina lične penzije određuje se po službenoj dužnosti istom odlukom, kojom se službenik penzionise«. Po članu 135. istoga zakona čim dotičnik bude o toj odluci obaviješten treba odmah da uslijedi i njegovo odrešenje od službe, a onda se istom može pa i mora obustaviti plaća krajem mjeseca u kojemu je razriješen, ali ujedno od prvoga dana narednoga mjeseca doznačiti penziju, koja je već ustanovljena. Po zakonu dakle ne može i ne smije biti vacuuma između umirovljenja mirovine s jedne strane, te između obustave plaće i doznake penzije s druge strane. Pa i nema razloga, da tako ne bude, je ministar mora znati, koga i kada kanj umiroviti, pa ima i vremena da sve pripravi, što je za to potrebno. Kod porodične se penzije ne može predvidjeti čas, kada će pravo na nju nastati (t. j. kada će činovnik umrejeti), pa zato zakon u čl. članu 152. određuje posebni rok i to od mjesec dana u kojemu se porodična penzija mora urediti.

No dopustimo za čas, da može biti slučajeva, gdje umirovljenje i odrešenje od službe uslijedi neočekivano, hitno. Tu bi se, istina, teško mogao doslovno provesti čl. 152., ali se i tu može i mora postupati u duhu zakona, te takovom umirovljeniku ostaviti u tečaju aktivna beriva sve do časa u kojemu mu ne bude stavljena u tečaj mirovina.

B—č.

O birokratizmu in birokratih, ki ne marajo biti birokrati.

I.

Pred dvema ali tremi leti sem dobil od zelo odlične oblasti poziv, da ji predložim neko listino. Napisati sem jo moral **lastno-ročno** natančno po predpisanem vzorcu. Čemu to — zadostovalo bi bilo, da sem enostavno **podpisal** tiskani formular — moj podaniški razum ni mogel doumeti. Kot dober patrijot pa sem ubogal in bil celo vesel, da se morem napram veleodlični oblasti izkazati kot priznan kaligraf. Napišem torej listino kolikor mogoče lepo in vestno ter jo z nekakšnim zanosom oddam pošti.

Kdo pa popiše moje razočaranje, ko dobim listino nazaj, češ, da sem izpustil v tretji in peti vrsti po eno vejico, v osmi en pomišljaj, a v sedmi vrsti da sem napravil eno piko preveč. Ker pa se v tako važnem dokumentu ne sme ničesar črtati niti radirati, mi priporoča odlična oblast, da ji predložim drugo listino. Soprogi je šlo na smeh, ko je čitala visoko »odluko«, mene pa je oblivala rdečica sramu kot šolarčka, ki naloge ni prav

Pa zašto se tako ne radi? Sve nam se čini, da to biva od straha, da erar pri tom ne bi štetovao. Medjutim je taj strah posve neosnovan. Erar apsolutno nikada ne može pretrpjeti ni najmanje štete kod činovnika koji idu u mirovinu sa potpunim godinama službe, jer je u tom slučaju penzija ravna poslednjim berivima. Ne mijenja se dakle ništa drugo nego samo naslov primanja.

Budi li pak netko umirovljen prije navršjenja službenih godina pa mu je penzija manja od aktivnih beriva, ima višak, koji je primao dok mu nije doznana penzija, vratiti, do potrebe u više mjesečnih obroka. Ako se sada dogodi, da umirovljenik umre prije nego što je vratio sav dug — eto jedino tu bi erar došao na kvar. No jasno je, da će takovi slučajevi biti izvanredno rijetki. Osim toga ni u jednom takovom slučaju ne može se raditi o iole značajnijoj svoti, a svakako ne bi gubitak stajao ni u takovom razmjeru sa golemom materijalnom i moralnom štetom, koja se dosadašnjim protuzakonitim i nehumanim postupkom sigurno nanosi svakom umirovljenom činovniku, čak i onom, kod kojega uopće nikada ne može nastati gubitak.

Obustava aktivnih beriva i doznaka mirovine treba da uslijedi jednim te istim nalogom na blagajnu i taj nalog treba da ujedno sadrži čitav obračun između aktivnih beriva i mirovine — ako su aktivna beriva tekla preko roka u kojem je prestalo pravo na njih i u svakom slučaju odredbu o zaračunavanju. Kako se sve to tehnički provodi to zna u nas svaki računski vježbenik koji je pola godine u službi. Izgleda da kod ministarskog računovodstva ne mogu poimati kako je moguće, da netko i dalje podiže aktivna beriva, ma da mu je pravo na njih već prestalo, nego se odredba člana 135. čin. zakona: »Pravo na prinadležnosti aktivnog službenika ima službenik do kraja mjeseca u kojemu je razrešen...« tumači tako, da se krajem dotičnog mjeseca imaju svaki put i faktično obustaviti akt. prinadležnosti, a za doznaku penzije nitko i ne pita. Stradanju činovnika razlog je dakle strah i neznanje ili točnije strah zbog neznanja činovnika u ministarstvu.

Ali ima još jedna protuzakonitost u današnjem postupku glede uredjenja mirovina, a ta stoji u tom, da se osnova svakog rješenja, kojim se ustanovljuje iznos mirovine, mora poslati u Beograd Glavnoj Kontroli na reviziju i istom onda, kada akt bude od Gl. Kontrole bez primjedbe vraćen, smije se otpraviti. Naprotiv tomu čin. zakon u čl. 156. određuje samo to, da se »rješenje« — dakle osnova rješenja — o pravu na penziju i o penz. »prinadležnostima« ima »predavati interesovanim stranama, i to za državu ministru financija (državnom pravobranocu)«. Profi tomu rješenju »obje strane imaju pravo žalbe na Državni savjet u roku od dva mjeseca računajući od dana prijema rješenja«. To znači: umirovljeni činovnik ima odmah dobiti rješenje a po tome penziju, a ako se u rješenju potkrala pogreška na štetu erara ili umirovljenika, slobodno mu

je poslije tražiti ispravak. Po današnjem pak krivom postupku rješenje se u poslednji čas još jednom zategne sa Glavnom Kontrolom.

Uslijed takvoga postupka nije čudo, da se danas isluženi činovnik upravo boji ići u penziju, jer ga na putu do nje čeka duga perioda potencirane bijede i poniženja. Došlo se dotle, da danas činovničke organizacije moraju u rezolucijama tražiti kao staleži zahtjev ono, što mu je zakon već dao.

Nego što je pri tej stvari najzačudnije to je, da se ne postupa jednako u svim resorima. Obredjivanje mirovine za činovnike ministarstva unutarnjih djela razneseno je na oblastne vel. župane i ti dolaze razmjerno brzo do penzije. Naši suci dolaze takodjer normalno do mirovine, jer se ona — sada još — obredjuje u Zagrebu kot pravosuđ. odjeljenja. Ali na žalost nije tako kod drugih resora, a najgore po svemu što se zna i čuje je kod ministarstva prosvjete, gdje teško trpe umirovljeni učitelji i profesori. »Regulisanje« penzije pridržalo je sebi samo ministarstvo prosvjete, gdje se taj posao oteže u beskrajnost. Kažu da tako treba da bude zato, da se ne oduzme zarada »Prosvetnom Biro-u«, tom famoznom beogradskom zavodu za — intervencije...

Krajnje je vrijeme, da sve te nevolie prestanu, a to može sasna lako biti: treba samo po načelu dekoncentracije uprava, na koju ovdje ministre direktno upućuje čl. 156. čin. zakona, da ministri prenesu svoju nadležnost rješenja o pravu na penziju i o njenom iznosu na oblastne velike župane, a ovi pak treba da se strogo drže zakona. To je ujedno najmanje, što se u pravnoj državi može zahtjevati od uprave.»

OBLEKE

za botre in birmance dobite najceneje pri tvrdki

DAVORIN BIZJAK, Ljubljana
Stari trg 8.

Pravila „Zveze državnih nameščenecv za Slovenijo“.*

Čl. 1.

Naslov, sedež in ozemlje.

Zveza se imenuje »Zveza državnih nameščenecv za Slovenijo« ima svoj sedež v Ljubljani in obsega vse ozemlje ljubljanske in mariborske oblasti.

Čl. 2.

Namen.

Zveza ima namen, da kot zastopnica enotno organiziranega državnega nameščenstva v pokra-

* Odobrena z rešenjem velikega župana ljubljanske oblasti in sporazumno z velikim županom mariborske oblasti — U. br. 2080/1 z dne 26. februarja 1927.

napisal. S precejšnjo nesigurnostjo sem se lotil nove listine. Kar šla mi ni izpod rok in prebral sem elaborat gotovo desetkrat, predno sem ga odposlal. S težavo sem odganjal težke slutnje, češ, saj ni mogoče, da bi se bil zmotil. In vendar sem se. To pot me je, ne vem kakšen vrag zapeljal, da sem napisal v šestih vrstici besedo »godinu« v skrajšani obliki »god«. Bil sem moralčno popolnoma strit in že sem zrl v svoji polomiji znake porajajoče se progresivne paralize. Odlasal sem z nesrečno pisarijo tako dolgo, da me je odlična oblast dregnila v rebro. Šele potem sem se odločil h generalnemu naskoku in res se mi je posrečilo tekom debelih petih ur napisati listino, ki je po mojem mnenju **morala** odgovarjati. Dal sem jo prečitati štirim svojim prijateljem in vsi so se strinjali v tem, da ni atoma kake pogreške v njej.

To pot sem se res oddahnil, saj je bilo konec vrsti prečitanih noči. Toda državljani obrača, oblast pa obrne. Objokanih oči mi čez dva dni pomoli žena pod nos ogorčeno pisanje odlične oblasti, da-li se mislim norčevati iz nje ali kaj. Kako morem biti le tako brljav in sem mogel pregledati, da stoji besedica »godinu« v formularju enkrat izpisana, drugič pa **okrajšana**. To pot sem obe godini iz-

pisal in se zato krvavo pregrešil proti formularju. Če imam slabe oči, naj si nabavim očala primerne številke. Dalje sem v četrti vrsti pred besedico »da se« postavil vejico, kar morda odgovarja slovnici, nikakor pa ne formularju kajti »tega treba strogo se pridržavati«.

Zdaj sem uvidel, da meni ni nobene rešitve več. Vzel sem klobuk in jo mahnil peš v Kranj, da si spotoma vsaj malo pomirim živce. Zaman. Zbit in spehan sem se povrnil zvečer domov. Vso noč sem fantaziral in se plašil liki ubežni kralj. Tudi mene je preganjala sovražna vojska, artiljerija, infanterija in kavalerija v podobi pik, pomišljajev in vejic. Drugi dan so me odpeljali v opazovalnico, od tam pa v sanatorij.

Za silo ozdravljen sem sklical doma veliki družinski svet, ki je sklenil pod predsedstvom moje energične žene, da spišem novo listino in jo dam v pregled trem strokovnjakom: zapriseženemu grafologu, profesorju slavistike in notarju, nato pa še v superrevizijo kakemu carinskemu činovniku, ker je znano, da so gospodje od carine mojstri v odkrivanju najsubtilnejših skrivnosti uradnih predpisov.

Sklenjeno — storjeno. Bil sem pa vseeno tako malodušen da se me nobena tolažba ni

ini vodi skupno akcijo za uveljavljanje njegovih stanovskih interesov v pravnem, gospodarskem in socialnem pogledu. Zveza je nepolitična.

Čl. 3.

Delokrog.

V dosego tega namena je Zveza poklicana:

1. dvigati socialni, intelektualni in družabni nivo državnih nameščenecv, gojiti čut kolegijskosti, stanovske zavesti in solidarnosti;
2. ščititi državne nameščenice pred katerimi-koli krivicami, nasiljem ali neupoštevanjem;
3. skrbeti za to, da se državnim nameščencem priznajo razne ugodnosti;
4. izvajati in podpirati stremjenja, da se potom samopomoči izboljša položaj državnega nameščenstva;
5. z vsemi primernimi sredstvi stremeti za tem, da bodo zakoniti predpisi o pravnem, gospodarskem in socialnem položaju državnih nameščenecv ter zakonodaja v obče vedno v skladu z upravičenimi stanovskimi zahtevami organiziranega državnega nameščenstva;
6. splošno varovati ob vsaki priliki stanovske interese.

V tem smislu je dolžna Zveza zlasti:

- a) uveljavljati svoje zahteve pri drugih pokrajinskih zvezah in njihovem združenju;
- b) sodelovati pri reševanju stanovskih vprašanj;
- c) intervenirati pri pristojnih oblastih, zastopstvih in drugih mestih;
- č) sestavljati in vlagati spomenice, vloge, nasvete in mnenja;
- d) izdajati društveno glasilo in druge publikacije;
- e) skrbeti za strokovna predavanja, sestanke, shode, konference in druge prireditve;
- f) snovati gospodarska podjetja in podporne institucije;
- g) podpirati pripadnike svojih organizacij v slučaju nezasužene bede, ako to dovoljujejo Zvezina denarna sredstva;
- h) pospeševati vse vrste ustanov, ki morejo ugodno vplivati na materialno, moralno in intelektualno okrepitev državnega nameščenstva;
- i) dajati pravne nasvete v stanovskih zadevah.

Čl. 4.

Denarna sredstva

so:

- a) prostovoljni darovi;
 - b) dohodki društvene imovine ter društvenih ustanov in prireditev;
 - c) redna članarina.
- Redno članarino, to je mesečni znesek, ki ga plačuje Zvezi vsaka včlanjena organizacija za vsakega svojega pripadnika, določa občni zbor. Odbor pa ima pravico do prihodnjega občnega zbora znižati to članarino.

Čl. 5.

Poslovna doba.

Poslovna doba Zveze je koledarsko leto.

Čl. 6.

Člani.

Člani Zveze so nepolitične strokovne ali stanovske organizacije aktivnih ali upokojenih držav-

hotela prijati. Nепrestano me je mučila fiksna ideja, da mi bo listina zopet vrnjena. Za ta primer sem sklenil izvršiti — samomor. Na brzo roko si kupim revolver, napravim testament in si dam zvišati življensko polico. Da bi svoje nedolžne družinice po nepotrebnem ne vznemirjal, sem zasnoval sijajen načrt, kako bi najlepše odjadral tja, kamor paragrafi in uradni predpisi nimajo pristopa. Rečem ženi, da moram zastran rahlih živcev vsak dan dopolndne na sprehod v hrib (stanujem pod Golovcem). Ona naj me pa z brezžičnim telegrafom obvesti, kako je izpadel odgovor visoke oblasti. Ako ugodno, bo izobesila belo zastavico, drugače pa rdečo. Idejo o zastavici sem si izposodil iz znane narodne pesmi o vitezu Ravbarju.

Lahko si predstavljate, s kakimi občutki sem lezel vsak dan v hrib. Z nabitim revolverjem in napetimi živci sem opazoval okna svojega stanovanja. Kakšen je bil konec, mi ni treba praviti, naj zadostuje razveseljivo dejstvo, da še danes živim. Hvala bodi Bogu in nemara tudi — sv. Birokracijo, kajti ne rečem dvakrat, da vkljub strokovnjakom tudi zadnja listina ni ostala brez napake in da je mogočni svetnik slednjič vendar-le milostno zatisnil eno uradno oko.

nih nameščenecv v ljubljanski in mariborski oblasti, katere sprejme odbor Zveze.

Odklonjena organizacija ima pravico priziva na prihodnji občni zbor.

Strokovne organizacije, katerih okoliš ni omejen na ozemlje ljubljanske in mariborske oblasti, pristopijo k Zvezi z dotično sekcijo, enako tudi strokovne in stanovske organizacije, ki imajo poleg državnih nameščenecv še druge člane.

Končno pristopijo lahko k Zvezi kot člani okrožne skupine s tistimi svojimi pripadniki, za katerih stroko ali ozemlje ne obstoji v ljubljanski ali mariborski oblasti strokovna organizacija. Posamezni državni nameščenici in od svojih strokovnih organizacij odpadle skupine ne morejo biti člani Zveze.

Čl. 7.

Okrožne skupine.

Da se ojači stik med pripadniki različnih strokovnih in stanovskih organizacij v posameznih okrožjih in olajša delo Zvezi, naj se, kjer je le mogoče, osnujejo v središčih za določena okrožja združenja z označbo: »Okrožna skupina državnih nameščenecv v«

Član okrožne skupine (O. S.) lahko postane vsak državni nameščenec, ki pripada strokovni ali stanovski organizaciji, včlanjeni v Zvezi, ali za čigar stroko ali ozemlje ne obstoji v ljubljanski ali mariborski oblasti strokovna organizacija.

Okrožne skupine imajo svoja pravila, ki pa ne smejo nasprotovati smernicam pravil Zveze. Okrožne skupine se vzdržujejo iz lastnih sredstev.

Naloga okrožnih skupin je:

1. da delujejo na svojem ozemlju na izpolnitvi enotne organizacije v smislu pravil Zveze;
2. da v svojem področju podpirajo izvrševanje sklepov Zveze;
3. da v sporazumu z Zvezo sodelujejo pri izvrševanju nalog, označenih v čl. 3.

Z okrožnimi skupinami, katerih načela odgovarjajo smernicam tega člena, bo sodelovala Zveza v tesnem stiku in se pri vsaki priliki zavzemala za njihove težnje.

Čl. 8.

Druga združenja.

V Zvezi včlanjenim strokovnim in stanovskim organizacijam je dano na prosto voljo, da se poleg oblatoričnega članstva pri Zvezi in eventualnega pristopa njenih pripadnikov k okrožni skupini združujejo v poljubne druge organizacije v svrhu uveljavljanja specialnih interesov svoje stroke ali svojega stanu.

Načelo enotne organizacije pa zahteva, da se člani Zveze glede vprašanj, ki so skupna vsemu državnemu nameščenstvu, obračajo izključno na na Zvezo in da posebej uveljavljajo le take skupne težnje, ki jih je Zveza po članovem mnenju neupravičeno odklonila ali ne zastopala.

V interesu posameznih strok bo gotovo, da tudi specialne zahteve svoje stroke skušajo najprej uveljavljati po Zvezi kot skupni organizaciji in da le tiste težnje, katerih bi enotna organizacija po svojem ustroju z ozirom na druge stroke ne mogla usvojiti, izvojujejo po svojih potih.

Čl. 9.

Pravice včlanjenih organizacij.

Vsaka organizacija ima pravico:

1. udeležiti se občnega zbora Zveze po svojih delegatih (čl. 13) z glasovalno in volilno pravico;
2. staviti po delegatih na občnem zboru predloge, ki se morajo osem dni prej pismeno naznaniti odboru Zveze;
3. vpogledati po svojih v to pooblaščenih delegatih poslovne knjige, spise in račune ob navzočnosti predsednika Zveze ali njegovega namestnika;
4. zahtevati od Zveze obvestila in pojasnila v stanovskih vprašanjih;
5. udeleževati se Zvezinih prireditev z določenimi pogoji;
6. uživati vse ugodnosti, ki izvirajo iz Zvezinega razmerja in delovanja;
7. dajati odboru nasvete in staviti mu predloge.

Pravice, našteje v točkah 4—7, imajo tudi posamezni pripadniki včlanjenih organizacij. Pripadniki, ki niso delegati (čl. 13), lahko prisostvujejo občnemu zboru kot poslušalci.

Čl. 10.

Dolžnosti včlanjenih organizacij.

Vsaka včlanjena organizacija je dolžna:

1. redno plačevati članarino;
2. pokoravati se sklepom odbora in občnega zbora Zveze v vseh stanovskih zadevah.
3. ravnati se po pravilih Zveze, čuvati njen ugled in po vseh svojih močeh pospeševati in podpirati njen namen in njeno delovanje;

4. podpirati in širiti glasila in druge eventualne Zvezine publikacije.

Čl. 11.

Prenehanje članstva.

Članstvo preneha:

1. s prostovoljnim izstopom, ki se mora Zvezi pismeno naznaniti;
 2. z izključitvijo, ki jo lahko izreče odbor:
- a) če je član navzlic dvakratnemu pismenemu opominu zaostal več kakor tri mesece s članarino;
 - b) če član grobo krši ali stalno zanemarja zvezne dolžnosti napram Zvezi. — V obeh slučajih je plačati članarino do prvega dne onega meseca, ki sledi izstopu ali izključitvi.
- Zoper izključitev se lahko vložijo priziv na prihodnji občni zbor.

Izstopivši ali izključeni člani nimajo nobene pravice do vračila vplačane članarine niti do deleža iz Zvezine imovine.

Čl. 12.

Upravo

tvorijo:

- a) občni zbor;
- b) odbor;
- c) strokovni svet;
- č) 3 pregledovalci računov.

Čl. 13.

Občni zbor.

Občni zbor je reden in izreden.

Redni občni zbor se mora vršiti v prvi četrti vsakega koledarskega leta. Objaviti se mora v glasilu Zveze in v slovenskih dnevnikih vsaj 3 tedne prej z objavo dnevnega reda.

Predlogi članov, ki se niso osem dni prej pismeno naznanili odboru, se morajo na občnem zboru obravnavati le tedaj, ako občni zbor prizna nujnost predloga z dvetretjinsko večino.

Na občnem zboru imajo pravico razpravljati, glasovati in voliti le delegati včlanjenih organizacij. Vsaki organizaciji pripada za vsakih 50 ali za ostanek izpod 50 Zvezi pripadajočih članov po en delegat. Delegati se morajo izkazati s pooblastilom svoje organizacije in ne morejo glasovati in voliti, ako je organizacija za več nego tri mesece na dolgu s članarino.

Vsak delegat lahko s pismenim pooblastilom zastopa največ 10 drugih delegatov ter zanje glasuje ali voli.

Občni zbor je sklepčen, ako je navzoča vsaj polovica delegatov. Ako ob določeni uri ni navzoča polovica, se vrši pol ure pozneje občni zbor, ki je sklepčen ne glede na število navzočih delegatov.

Osebe, ki se po otvoritvi odstranijo, ne ovirajo sklepčnosti.

Glasuje in sklepa se z navadno večino glasov. Predsednik ne glasuje. Ako so glasovi enako razdeljeni, je predlog odklonjen. Pri volitvi računskih pregledovalcev odloči žreb.

(Konec prihodnjič.)

*Našim rodbinam priporočamo
Kolinsko cikorijo,
okusen in izdaten pridatek h kavi*

Vestnik.

Prestop na višjo stopnjo osnovne plače v finančnem resortu. Kabinet finančnega ministrstva razglašja pod br. 6646 ex 1925: Vsi uslužbenci so dolžni, da prijavijo svojo pravico na višjo stopnjo osnovne plače. Prijave je predložiti svojemu neposrednemu starešini, ki jih mora opremiti s potrebnimi dokumenti in s svojim mišljenjem in jih potem poslati višji instanci. Prijave so proste kolk. O prestopu na višjo stopnjo odloča: a) za uradnike vseh položajev in za pripravnike pomočnik finančnega ministra; b) za zvaničnike in služitelje, istotako pomočnik fin. ministra; c) za zvaničnike in služitelje, ki jih imenuje delegacija min. financ; d) za uslužbenec monopolske uprave, monopolska uprava. Za priznanje 15 odstotkov od osnovne plače vsem uradnikom, zvaničnikom in služiteljem samo pomočnik fin. ministra. V vseh odlokih je treba navesti, ali so izpolnjeni vsi pogoji za prestop, pa tudi vse ovire, ki bi zaprečavale prestop v višjo stopnjo. Odlok mora biti sočasno kot nalog za izplačilne blagajne. Vse te povišice se vpisujejo v »Službenički List«. Prijave je, kakor doslej, z ozirom na čl. 262 fin. zakona za 1924—1925 predlagati delegaciji najkasneje do kraja aprila odnosno do kraja oktobra vsakega leta. Prijavi naj priloži uslužbenec prevedbeni dekret

v uradno uverjenem prepisu (ne originalu) in izvadek iz izkaza službene dobe. Drugih dokumentov ni predlagati. Oni uslužbenci, ki so ponovno prevedeni, naj se sklicujejo v svojih prijavah na to in naj citirajo števil. deleg. odloka, s katerim jim je bil dekret o ponovni prevedbi vročen.

Upokojitev po novem in starem zakonu. Drž. svet je izdal s števil. 925-25 od 5. februarja 1926 rešenje, da se mora odmeriti pokojnina onim uslužbencem, ki so bili prevedeni na novi uradniški zakon, pa so bili z nepolnimi službenimi leti upokojeni po 1. septembru 1923, po novem zakonu. Iz starega zakona se mora vzeti v tem primeru samo odstotek za obračun pokojnine. Tem uslužbencem se mora tedaj odmeriti pokojnina po zadnji plači, ki so jo imeli ob upokojitvi, a le procentna mera se vzame po starem zakonu, ki je bil za tistega uslužbenca v veljavi pred prevedbo na novi uradniški zakon. Procentna mera se jemlje po starem zakonu, dokler traja nestalnost državnega uslužbenca; v smislu uradn. zakona torej do 1. septembra 1926. Po tem roku se pa jemlje tako pokojnina kakor procentna mera po novem zakonu. Glede na to pa, da je vlada podaljšala nestalnost državnih uslužbencev do 1. septembra 1929, je nastalo sporno vprašanje: ali se je podaljšala s tem zgolj naša nestalnost še za tri leta, ali pa so združene s tem dejstvom še ostale okolnosti. V zadnjem primeru bi se torej jemala do 1. septembra 1929 upokojenim uslužbencem procentna mera po starih zakonih, pokojninski osnovni znesek pa po sedanjih zakonih. — Značilno za naše razmere in navidezno neverjetno pa je dejstvo, da je boljše biti upokojen po starem zakonu, kakor pa po novem uradniškem zakonu. Če je upokojen uslužbenec po novem, se mu pač zviša pokojninska osnova (temeljna penzija), zato pa naraste komorska določila in invalidski davek, obenem pa se mu tudi zniža draginjska določila. Tako dobi upokojenec po novem manj skupnih prejemkov kakor upokojenec po starem. To sicer nikakor ni bil namen zakonodavca, toda unikum modrosti draginjske

uredbe za upokojenca je privedel do te absurdnosti. »Čin. Gl.«

Služitelji in kaderski rok. Za služitelje je po uradniškem zakonu brezpogojno potrebno, da ovladajo kaderski rok pri vojaki. Ne samo, da služitelj, ki iz kateregakoli vzroka ni odslužil kaderskega roka, ne more postati definitiven, ampak celo oseba, ki ne izpolnjuje tega pogoja, sploh ne more postati služitelj. Zgodilo se je že nekaj slučajev, da je ministrstvo odpustilo iz službe služitelje, ki niso bili vojaki. Vojaki pa zato niso bili, ker niso bili potrjeni za vojaško službo.

Napredovanje zvanikov in služiteljev. Centralna komisija je podala namreč glede tolmačenja čl. 58 uradniškega zakona na svoji seji od 5. marca 1926 sledeče mišljenje: »Če tudi spada člen 231 uradn. zakona med prehodna določila zakona, vendar velja ta člen v pogledu razporejanja zvanikov in služiteljev po skupinah položajne plače tudi za bodoče, ker ta uredba o razvrščanju v členu 2 in 3 posebno predpisuje; ta predpis uredba pa ima glede na čl. 11 ur. zakona moč zakona.« Člen 231 določa: »Z zvaniki in služitelji, za katere se izda odlok, da jih je prevesti, je postopati tako-le: Zvaniki pridejo v one skupine, ki ustrezajo službi, v kateri se uporabljajo ob času prevedbe. V upravnih granah, kjer ni razdelitve službe, ki ustreza skupinam zvanikov po tem zakonu, se uvrste v 1. skupino oni, ki imajo najmanj 15, v 2. skupino pa oni, ki imajo najmanj 9 službenih let, in sicer z omejitvijo, da sme prili v 1. skupino največ šestina, v 2. skupino pa največ tretjina vseh zvanikov iste upravne grane. Izmed služiteljev se uvrste v 1. skupino oni, ki imajo najmanj 15 službenih let, in sicer z omejitvijo, da se sme uvrstiti največ tretjina vseh služiteljev iste upravne grane. Roki, predpisani v tem členu, se štejejo po členu 241.«

Novo disciplinarne predpise je dobilo učiteljstvo z naredbo prosvetnega ministrstva ON br. 6021 z dne 14. aprila 1927. Uredba je stopila v veljavo 1. maja 1927 in je enotna za vse učiteljstvo v

državi. Po odpravi višjega šolskega sveta za Slovenijo so se kopičile disciplinarne zadeve učiteljstva pri prosvetni upravi in so ostajale nerešene. Da se odpravi vrzel ukinjenja viš. šol. sveta, ki je prej izrekal razsodbe, je bila izdana za ljubljansko in mariborsko oblast uredba o disciplinskih komisijah. Učiteljstvo je započelo boj proti tem komisijam, ker so bile postavljene od ministrstva in ni imelo učiteljstvo v njih nobenega zastopnika. Veliko zmede so povzročali tudi stari in nejasni zakoni glede postopka. Mučnega položaja, nejasnosti ter napačnega interpretiranja je rešila sedaj učiteljstvo nova uredba. Uredba ima seveda svoje hibe pa tudi nekaj dobrin. Učiteljstvo n. pr. ima pravico, da bo svoje zastopnike v komisijo izvolilo; ti zastopniki se bodo žrebali za seje. Vsak učitelj bo imel tudi svojega zagovornika. Slaba stran uredba pa je, da so disciplinski senati podrejeni velikim županom, ki jim predsedujejo, in podreitev disciplinskega zasliševanja v zadevah nešolske prirode političnim organom. Zelja učiteljstva ostane, da bodi zanj pristojno nezavisno upravno sodišče. Velika hiba uredba je tudi, da zapira pot pritožbi na Državni svet. — »Učit. Tovariš« citira v števil. 38. vso uredbu; osvetlil jo je tudi raz kritično stališče.

Čitajte

„Domačega prijatelja“

ki je najcenejši ilustrirani mesečnik. Naroča se pri upravi na Sv. Petra c-sta 24.

Underwood

p salni stroj ima svetovni sloves, nad 2,000.000 strojev v prometu, nedosegljiv v trpežnosti in vsled tega najcenejši.

LUD. BARAGA, Ljubljana,

Šelenburgova ulica 6.

Telefon 980.

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15.

priloga svojo zalogo
dežnikov ter sprehajalnih palic
Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Obiščite
novo urejeni
oddelek za
gospode
Trpežno blago
Najnižje cene
Modna trgovina
za dame in
gospode

A. Šinkovec nasl. K. Soss

Ljubljana, Mestni trg 13. 19.

Pozor! Pozor!

Ugodna prilika za penzioniste!

Enonadstropna, zidana z opeko krita
pred kratkim ronovirana

hiša

sredi trga Rogatec (žel. postaja pri Rog.
Slatini) na prodaj za 40.000 Din. Za hišo
je vrt. S hišo skupna gozdna parcela,
katere razdelitev na interesne je že v
teku. Nadvse ugodno za penzionista!
Ponudbe do 20. t. m. na uradni-tvo.

Tovariši!

Kupujte svoje potrebščine le pri tvrdkah in obiskujte
le lokale, ki inserirajo v „Našem Glasu“.

Kdor podpira nas, tega podpirajmo mi!

**Cenejše kot pri
razprodajah**

se dobi vsakovrsno manufak-
turno blago pri

J. TRPIN, Maribor
Glavni trg števil. 17.

Specijalna trgovina ščetarskih izdelkov
priporoča tudi svojo veliko izbiro spo-
minskih izdelkov, galanterijo
in parfumerijo

M. Mihelič
Ljubljana, Šelenburgova ul.

Fran Iglič krojaški atelje
LJUBLJANA, Kolodvorska ul. 28

Izdeluje se za dame in gospode po najnovejših krojih. —
Lastna zaloga modnega blaga. — Uradnikom znaten popust
ali na obroke.

V sedanjih težkih časih vsakdo pazi, da kupi dobro
in poceni. Predno se odlo-
čite za nakup izgotovljene moške, fantovske ali deške obleke, kakor tudi češkega
in angleškega blaga za moške obleke, obrnite se zaupno na tvrdko

JOSIP IVANČIČ, Ljubljana,

Šelenburgova ulica št. 1

Dvorišče levo

F. Szantner, Ljubljana
Šelenburgova ul. 1.

Specijalna izdelovalnica obuval
za bolne in občutljive noge
in trgovina s čevlji po zna-
tno znižanih cenah.

Krojačnica

Vzajemna pomoč
v Ljubljani, Semp. vojačnica

priloga državnim uslužbencem svojo
navotvorenno krojaško delavnico za iz-
delavo oblek po najnovejši modi in nizkih
cenah proti plačilu na obroke. Stotako
posreduje tudi za izgotovitev damskih
oblek na obroke.

Kupujte domače izdelke:
Pecivni prašek in vanilni sladkor

znamke

„ADRIA“

Modno blago, perilo in po-
trebščine za šivilje in kro-
jače priporoča tvrdka

A. Persche

Ljubljana, Pred škofijo 21.

Najboljši
šivni stroji in
kolesa znamk
Gratzner in Adler
ter švicarski ple-
tlini stroji „Dubied“
za rodbino, obrt
in industrijo

**Josipa Petelinca
Ljubljana**

blizu Prešernovega spomenika

Pouk v vezenju brezplačen. Večletna garancija
Delavnica za popravila.

Na veliko Telefon 913

Na malo

C. J. Hamann,
Ljubljana

Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila, opreme nevest,
novorojenčkov, perja in modnih potrebščin.

Predtiskarija modernih ročnih del.

Izdaja Zveza državnih nameščencev za Slovenijo v Ljubljani.

Odgovorni urednik Anton Adamič. Za Narodno tiskarno Fr. Jezeršek. Vsi v Ljubljani!